

Sygn. akt

III AUa 1134/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **6 lutego 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk-Kujawska SSA Roman Skrzypek (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **6 lutego 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **20 lipca 2012 r.** sygn. akt **IV U 623/12**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 1134/12

UZASADNIENIE

wyroku z 6 lutego 2013 r.

Decyzją z dnia 26.04.2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił S. J. przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku, ponieważ wnioskodawca nie ukończył 65 lat życia oraz do dnia 1.01.1999 r. nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych. W szczególności ZUS nie uznał zatrudnienia w warunkach

szczególnych od 10.12.1970 r. do 31.07.1992 r. oraz od 9.05.1994 r. do 31.03.1996 r. w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w R., gdyż wnioskodawca nie przedłożył stosownego świadectwa. Przedłożone dokumenty z akt osobowych określały jedynie nazwę stanowiska pracy, a w angażach brak było adnotacji czy praca była wykonywana w warunkach szczególnych.

W odwołaniu S. J. podniósł, że w świadectwie pracy

wydanym przez zakład pracy wyszczególnione zostały okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Powołał się również na zeznania świadków: C. N. i A. B. jako mogących potwierdzić okresy w których wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko i wniósł o oddalenie odwołania. ZUS wskazał, że wnioskodawca przedłożył jedynie świadectwo pracy wydane przez (...) Przedsiębiorstwo Produkcji (...) w którym brak jest jakiegokolwiek wzmianki o okresach wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Wyrokiem z dnia 20.07.2012 r. sygn. IV U 623/12 Sąd Okręgowy

w Rzeszowie oddalił odwołanie S. J..

Sąd ustalił, że wnioskodawca S. J. ur. (...) umowę o pracę rozwiązał w dniu 20.04.2012 r. W okresie od 10.12.1970 r. do 31.07.1992 r., a następnie od 9.05.1994 r. do 31.03.1996 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji(...)

W okresie zatrudnienia od 10.12.1970 r. do 31.07.1992 r. pracował na stanowiskach:

- pomoc pilarza (od 10.07.1970 r. do 31.07.1971 r.)
- pracownik fizyczny stolarni (od 1.08.1971 r. do 31.12.1973 r.)
- stolarz maszynowy (od 1.01.1974 r. do 31.12.1981 r.)
- stolarz (od 1.01.1982 r. do 31.07.1992 r.)

Następnie od 9.05.1994 r. do 31.08.1996 r. pracował jako stolarz wielofunkcyjny.

W oparciu o zeznania świadków C. N. i A. B. Sąd ustalił, że w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) wnioskodawca pracował w stolarni przy obsłudze maszyn do obróbki drewna. Świadczyli, że były to maszyny wysokoobrotowe, a na hali stolarni panował duży hałas i zapylenie.

W ocenie Sądu zebrany materiał dowodowy nie dał podstaw do ustalenia, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Przepisy Zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988 r. w sprawie stanowisk pracy na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zawierają wykaz stanowisk pracy występujących w zakładach rolnictwa, branż przemysłowych leśnictwa i przemysłu rolno - spożywczego, które są równoważne pracom wykonywanym

w szczególnych warunkach, w wymienionych w nim działach, między innymi w dziale VI „leśnictwo i przemysł drzewny”.

Analiza stanowisk wymienionych w powołanym dziale VI w porównaniu ze stanowiskami pracy, które zajmował wnioskodawca w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) prowadzi do wniosku, że we wskazywanym okresie zatrudnienia nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach.

W swoim rozstrzygnięciu Sąd Okręgowy powołał art. 184 ustawy

z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W apelacji od powyższego wyroku odwołujący S. J. jeszcze raz wskazywał, że w świadectwie pracy wystawionym przez Przedsiębiorstwo (...) znajduje się adnotacja, że pracował w szkodliwych warunkach dla zdrowia i że były z tego tytułu odprowadzane składki.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja odwołującego S. J. jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu. W ocenie tutejszego Sądu, zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 20 lipca 2012r. zawiera bowiem trafne i odpowiadające prawu rozstrzygnięcie.

W niniejszej sprawie wnioskodawca dochodził ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku, o której mowa w art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227).

Należy przypomnieć, iż prawo do oznaczonej emerytury przysługuje ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. po osiągnięciu przez nich wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 ustawy emerytalno – rentowej z 17 grudnia 1998r. (a to wieku 55 lat dla kobiet oraz 60 lat dla mężczyzn), o ile przed 1 stycznia 1999 r. spełnili przesłanki stażowe – a to wykazali łączny staż ubezpieczenia wynoszący odpowiednio dla mężczyzn co najmniej 25 lat a dla kobiet 20 lat , w tym co najmniej 15 – letni staż pracy w warunkach szczególnych (wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na danym stanowisku), oraz którzy nie przystąpili do OFE, ewentualnie złożyli wniosek o przekazanie zgromadzonych na rachunku tego Funduszu środków na dochody budżetu państwa, a nadto rozwiązali stosunek pracy (zob. uchwałę SN

z dnia 8 lutego 2007 r., II UZP 14/06, omówienie: "Rz" z dnia 9 lutego 2007 r., s. C1). Podkreślić należy, iż prawo do tej emerytury przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia warunki określone w tym przepisie, niezależnie od tego, kiedy osiągnął przewidziany ustawą wiek.

W rozpoznawanej sprawie niekwestionowanym było, iż wnioskodawca ukończył 60 lat, do dnia 31 grudnia 1998 r. wykazał ogólny staż ubezpieczenia przenoszący 25 lat, a dalej, że nie przystąpił do OFE oraz rozwiązał stosunek pracy. Spornym natomiast pozostawało, czy przed oznaczoną datą legitymował się wymaganym przepisami prawa okresem pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności, czy pracę taką wykonywał będąc zatrudnionym w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) od 10.12.1970 r. do 31.07.1992 r. i od 9.05.1994 r. do 31.03.1996 r.

Przypomnienia wymaga okoliczność, iż ocena, czy dana praca wykonywana jest w szczególnych warunkach winna nastąpić w oparciu

o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), a to przez przyporządkowanie wykonywanej przez ubezpieczonego pracy do rodzajów prac wymienionych w jego załącznikach – wykazie A i B. To bowiem powołane rozporządzenie jest podstawowym aktem prawnym ustalającym warunki wcześniejszej emerytury w tym kwalifikującym oznaczoną pracę jako pracę w szczególnych warunkach, której stałe wykonywanie w pełnym wymiarze czasu pracy może rodzić uprawnienia emerytalne. Ewentualne zaś zarządzenia resortowe, których wydanie przewidziano

w § 1 ust. 2 rozporządzenia, winny być zgodne z jego zapisami. Zauważyć bowiem przyjdzie, iż wykonywanie pracy na stanowiskach określonych w zarządzeniach resortowych (aktach branżowych), których nie wymieniono w oznaczonym wyżej wykazie A i B, nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20.10.2005 r. sygn. I UK 41/05 OSNP 2006/19-20/306). Zatem pracą w szczególnych warunkach jest wyłącznie praca faktycznie wykonywana, która – co jeszcze raz zaznaczyć należy, wymieniona została

w wykazie „A” i „B”.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie czyniąc ustalenia w tym zakresie ostatecznie przyjął, iż wnioskodawca podczas zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) nie wykonywał pracy

w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres 15 lat wymaganych do nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W spornym okresie wnioskodawca wykonywał prace w stolarni, których nie można zaliczyć do prac wymienionych w Wykazie A Dziale VI, załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ani z Zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31.03.1988 r. w sprawie stanowisk pracy na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. Urzęd. Min. Rol. Leś. i Gospodarki Żywn. Nr 2, poz. 4-5).

Tutejszy Sąd ustalenie powyższe w pełni podziela. Zgromadzony bowiem w sprawie materiał dowodowy – właściwie oceniony, uzasadnia przyjęcie, że przez okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) wnioskodawca nie wykonywał czynności kwalifikowanych w myśl powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 7.02.1983r., jako pracy w szczególnych warunkach, a to stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wbrew zatem stanowisku prezentowanemu przez wnioskodawcę w apelacji w spornych okresach zatrudnienia w tym Przedsiębiorstwie nie wykonywał on czynności, które mogłyby zostać zaliczone do prac kwalifikowanych jako prace w szczególnych warunkach.

Podkreślić należy, że w sytuacji nie spełnienia przez ubiegającego się o dane świadczenie choćby jednego z kilku przewidzianych przez prawo ku temu niezbędnych warunków, istnieją pełne podstawy do odmowy uwzględnienia żądania (wydania przez organ rentowy decyzji odmownej, czy następnie w sytuacji wniesienia odwołania od tak określonej decyzji jego oddalenia przez sąd rozpoznający sprawę), bez konieczności wdawania się w ocenę pozostałych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia (tak też w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 12 grudnia 2008 r. III AUa 867/08 POSAG 2009/1/72).

W okolicznościach przedmiotowej sprawy stwierdzić więc stanowczo należy, że wnioskodawca nie może skutecznie ubiegać się o prawo do dochodzonej emerytury, bowiem okres jej zatrudnienia w szczególnych warunkach nie przenosi 15 lat.

Odnosząc się do zarzutów apelacji podkreślić wypadnie, iż zamieszczenie w świadectwie pracy adnotacji o zatrudnieniu w warunkach szczególnych nie decyduje o przyjęciu, iż wykonywana praca była pracą w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r. sygn. II UK 337/03).

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów – dzielając ostatecznie tak ustalenie Sądu I instancji co do braku wykazania przez S. J. wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, jak i będącą konsekwencją tego ustalenia, ocenę prawną sprawy sprowadzającą się do stwierdzenia, że wnioskodawca nie spełnia przesłanki nabycia prawa do świadczenia emerytalnego przewidzianego w art. 184 wyżej powołanej ustawy należało orzec jak

w sentencji – na podstawie art. 385 kpc.

Zarządzenie:

1. (...)

2. (...)